

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית

אגף שפות – איטלקית

מדינת ישראל

משרד החינוך

הצעה למערך שיעור

בלימודי השפה האיטלקית בנושא המכביה בשנת 2025

הקדמה

העם היהודי אחת לארבע שנים מציין את האירוע הגדול והמרשים "משחקי המכביה". אחד מאירועי הספורט היהודי הגדולים בעולם. השנה נציין את המכביה ה-22.

במהלכו יהודים מכל העולם מגיעים לישראל לשבועיים של תחרויות ספורט, הכרת הארץ והעמקת הזהות היהודית תוך הדגשת מרכזיותה של ישראל בחיי העם היהודי וחיזוק ההמשכיות היהודית של קהילות ישראל בעולם. המכביה הציבה לעצמה כמטרת-על לאחד בני נוער יהודים באווירה חברתית, תרבותית וספורטיבית. על פי יצחק רבין ז"ל "המכביה היא מפגן של אמונה ותקווה של העם היהודי בעתידו בארץ ישראל ובמדינת ישראל"

הסבר למורה – רציונל הפעילות

השנה ברצוננו להדגיש את התפקיד של נשים במשחקים האולימפיים היהודיים. נדבר על הראיון עם צוות נשים "מכבי טניס איטליה" על המכביה ה-11 שהתקיימה בשנת 1981. נושא זה מעורר דיון עם התלמידים על הנושא: "המכביה כמעודדת עליה לישראל". הפעילות המוצעת נועדה לפתח את מיומנויות הדיון, האזנה, הבנת הנקרא, כתיבה וצפייה בשיעורי איטלקית בחט"ב ובחט"ע.

מטרות

1. הכרת מטרותיה העיקריות של המכביה: הדגשת מרכזיותה של ישראל בחיי העם היהודי וחיזוק ההמשכיות היהודית של קהילות ישראל בעולם.
2. הכרת המושג ציונות – מה משמעותו ואיך מתקשר למכביה?
3. הכרת ספורטאים יהודים מעוררי השראה.
4. הכרת החוויה הייחודית של הספורטאים האיטלקיים שהשתתפו במכביה.

5. הכרת המושג "יהדות התפוצות" והמשמעות של המפגש הבינלאומי שמחבר בין יהודים מכל קצוות תבל.
6. הכרת מפעל המכביה, המהווה מפעל ספורט יהודי-ציוני מזה עשרות שנים.
7. הכרת הגישות השונות הרווחות בציבור היהודי לגבי יחסי ישראל והתפוצות.
8. להעלות למודעות את יחסם של בני הנוער ליהודי התפוצות.
9. לחזק את תחושת השייכות והאחריות של בני הנוער ליהודי התפוצות.

משך השיעור

4 שיעורים של 60 דק'

מהלך השיעור

1. המורה ייתן **רקע** באמצעות הסבר פרונטלי או הקרנת סרט או מצגת:

"הרעיון לקיים משחקים עולמיים של נוער יהודי, מעין משחקים אולימפיים יהודיים, הועלה כבר ב-1911 על ידי **פריץ אברהם** בביטאון "אגודת המתעמלים היהודית". אך מי שהיה המאיץ העיקרי למימושו של הרעיון היה **יוסף יקותיאל**, ממנהיגיה הבולטים של מכבי ארץ ישראל. הצעתו לקיים "מכביאדה" בשנת **1932**, במלואות 1800 שנה למרד בר-כוכבא, התקבלה בוועידה הארצית של מכבי ארץ ישראל ב-1928 ואושרה לביצוע בקונגרס העולמי של מכבי שנערך במהריש-אוסטראו בצ'כוסלובקיה בשנת 1929. על פי הצעתו של יוסף יקותיאל, למכביה היו כמה מטרות השזורות זו בזו:

 - להציג לפני העולם את תרבות הגוף היהודית המתפתחת
 - לגרום לבני נוער מהגולה להכיר את ארץ ישראל ובכך להבליט את מרכזיותה בעולם היהודי.
 - **להדגיש את הסולידריות היהודית**: הספורטאים היהודיים אינם רק נציגי מולדתם אלא נציגי העם היהודי בכללותו.
 - לחזק ולטפח את תנועת המכבי.

יקותיאל טען כי המכביות אינן חיקוי למשחקים האולימפיים של ימינו, ואכן, רעיון המכביה דומה לרעיון המשחקים האולימפיים הקדומים ביוון שנועדו לחזק את התודעה ההלנית המשותפת, יותר מאשר למשחקים האולימפיים המודרניים בעלי האופי הבין-לאומי". ([מתוך הפורטל הפדגוגי של משרד החינוך](#))
2. תלמידים יתחלקו לקבוצות, כל קבוצה תבצע עבודת חקר על **המכביה** ובמיוחד על "מכבי איטליה".
3. ניתן רקע נוסף על המכביות בשנות ה-80: "**קיבוץ גלויות ספורטיבי**": המכביה ה-11, שנערכה ביולי 1981, הוקדשה לזכרו של פייר גילדסגיים, נשיא תנועת "מכבי העולמי" ויושב ראש הוועדה הבינלאומית למען משחקי המכביה.

במכביה השתתפו 3,450 ספורטאים מ-33 מדינות, כולל משלחות חדשות מניו-זילנד, פורטוריקו וברמודה. שני משתתפים, נציגים לא יהודיים, הגיעו ממצרים והשתתפו כמשקיפים בטורניר הכדורמים. הנציגות המצרית השרתה אווירה אופטימית במכביה. זו התאפשרה הודות לביקורו ההיסטורי של נשיא מצרים בישראל, ב-19 בנובמבר 1977, ביקור שהביא לחתימת הסכם השלום בין ישראל ומצרים, ב-26 במארס,

1979 על מדשאות הבית הלבן בושינגטון. כתוצאה מן ההסכם, הוענק בדצמבר 1978 פרס נובל לשלום לראש הממשלה מנחם בגין ולנשיא מצרים, אנואר סאדאת.

טקס פתיחת המכביה התקיים בפעם הראשונה בשעות הערב. במצעד המשלחות בלטו ארבעה דורות של מכבים, בני משפחת בן-דורר מפתח תקווה. יוסף יקותיאל, יוזם המכביות, שהיה אז בן 84, הוסע בג'יפ במסגרת המצעד. שיאו של הטקס היה בצניחה חופשית של חניכי בית הספר לצניחה של צה"ל אל מרכז האצטדיון, שהואר בהדרגתיות עד הגעת אחרון הצנחנים ארצה.

בשלב מסוים של הטקס, הדליקו 50,000 הנוכחים בו זיקוקים שחולקו בעוד מועד. גם הפעם לא נרשמו במכביה יומרות ספורטיביות גדולות, ומטרתה המוצהרת הייתה "קיבוץ גלויות ספורטיבי". למרות זאת, במכביה זו נקבעו 14 שיאים חדשים: 16 בשחייה ו-8 בתחרויות הקליעה השונות. המכביה הסתיימה בטקס ססגוני שנערך בבריכת הסולטן בירושלים, בליווי חזיון אור-קולי מרגש.

בטקס הסיום השתתף ראש הממשלה מנחם בגין, ז"ל, שקרא למשתתפיה לעלות לישראל. ואכן, בתום ימי המכביה, 80 ספורטאים פתחו "תיקי עלייה" ורובם ככולם עלו ארצה.

<https://www.jewishsportsmuseum.org/%D7%9E%D7%92%D7%9C%D7%99%D7%9D/%D7%94%D7%94%D7%99%D7%A1%D7%98%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%94-%D7%A9%D7%9C-%D7%94%D7%9E%D7%9B%D7%91%D7%99%D7%95%D7%AA/%D7%94%D7%9E%D7%9B%D7%91%D7%99%D7%94-%D7%94%D7%90%D7%97%D7%AA-%D7%A2%D7%A9%D7%A8%D7%94>

4. התלמידים מקבלים **כתבה של דף העיתון על המכביה ה-11** וקוראים ביחד את הראיון עם שחקנית הטניס האיטלקיה שהשתתפה במכביה.

Le Maccabiadi del 1981 intervista alla delegazione italiana Maccabi Tennis femminile

Cosa ha caratterizzato le Maccabiadi del 1981?

L'undicesima Maccabiade, che si è svolta nel luglio 1981, è stata dedicata alla memoria di Pierre Gildesgame, presidente del movimento 'Maccabi World' e presidente del Comitato Internazionale per i Giochi delle Maccabiadi. Quell'anno hanno partecipato 3.450 atleti provenienti da 33 paesi, comprese nuove delegazioni provenienti da Nuova Zelanda, Porto Rico e Bermuda. Noi dall'Italia eravamo circa una sessantina con la squadra di calcio, tennis, atletica e Karate.

Due partecipanti, rappresentanti non ebrei, provenivano dall'Egitto e avevano partecipato come osservatori al torneo di pallanuoto. La delegazione egiziana aveva instillato un'atmosfera positiva nella Maccabiade. Ciò è stato possibile grazie alla storica visita del Presidente dell'Egitto in Israele nel 1977, che portò alla firma dell'accordo di pace tra Israele ed Egitto il 26 marzo 1979. In seguito all'accordo, venne assegnato il Premio Nobel per la pace al primo ministro Menachem Begin e al presidente egiziano Anwar Sadat.

Quella volta la Maccabiade non aveva grandi pretese sportive e il suo obiettivo dichiarato era il "kibbutz galuiot" - riunire gli ebrei provenienti da tutte le parti del mondo. Nonostante questo, durante quella Maccabiade sono stati stabiliti 14 nuovi record: 16 nel nuoto e 8 nelle varie gare di tiro.

La Maccabiah si è conclusa con una grande cerimonia tenutasi presso la Piscina del Sultano a Gerusalemme, accompagnata da un emozionante spettacolo audiovisivo. Alla cerimonia di chiusura ha partecipato il primo ministro Menachem Begin, che ha invitato i partecipanti a immigrare in Israele. Infatti, alla conclusione della Maccabiade circa 80 atleti aprirono "dossier di immigrazione" e la maggior parte di loro emigrò in Israele. Anche io con la mia famiglia abbiamo fatto 'alya', solo un po' più tardi.

Cosa sono le Maccabiadi?

Le Maccabiadi sono l'evento principale organizzato dalla Maccabi World Union, la più grande organizzazione sportiva ebraica, presente in oltre 60 paesi con 450 club e 400.000 membri. L'obiettivo della Maccabi World Union è unire gli ebrei di tutte le età attraverso lo sport e varie attività educative, culturali e sociali, superando le barriere politiche e settarie.

La prima Maccabiade fu ideata da Joseph Yekutieli nel 1912 e, dopo molti anni di sforzi, ebbe luogo in Israele nel 1932. Questi giochi, noti anche come "Olimpiadi ebraiche", si tengono ogni quattro anni in Israele e due anni in Europa, riuniscono migliaia di atleti ebrei da tutto il mondo per competere in diverse discipline sportive, rafforzando il loro legame con Israele e il popolo ebraico.

Tra i partecipanti ci sono stati numerosi campioni olimpici e mondiali. Le competizioni si svolgono in quattro categorie: Open, Junior, Master e Paralimpiadi, per includere atleti di diverse età e abilità.

Oltre alle gare sportive, la Maccabiade offre opportunità di visitare Israele, promuovendo valori come il fair play, il rispetto reciproco e l'eccellenza. Questo evento non solo celebra il successo atletico, ma anche l'unità e la continuità della comunità ebraica globale.

Che cosa ti ha emozionato di più?

La cerimonia di apertura e di chiusura della Maccabiade mi ha molto emozionato ed ispirato.

La cerimonia di apertura si è svolta per la prima volta in serata. Nella sfilata della delegazione israeliana c'erano quattro generazioni del Maccabi, membri della famiglia Ben-Dror di Petach Tikva. Yosef Yekuthiali, l'iniziatore del Maccabiah, che all'epoca aveva 84 anni, accompagnato in una jeep durante la parata.

Il culmine della cerimonia è stata la caduta libera dei tirocinanti della Scuola di paracadutisti dell'IDF al centro dello stadio, che è stato gradualmente illuminato fino all'arrivo in Israele dell'ultimo paracadutista. E' stato molto emozionante.

Ad un certo punto della cerimonia, i 50.000 partecipanti hanno acceso i fuochi d'artificio.

E' stato straordinario sfilare per le strade di Gerusalemme tra la gente che applaudiva e festeggiava. Noi eravamo dei semplici ragazzi appassionati di sport e di Israele. Non eravamo campioni sportivi, ma tutti ci salutavano come se lo fossimo.

Allo stadio poi, con tutti i giocatori di tutte le nazioni, sfilare con la bandiera italiana ed israeliana e salutare Menachem Begin e' stata un'emozione straordinaria che non scordero' mai.

E' stata una grande occasione non soltanto per misurarsi a livello internazionale, ma anche per conoscere le diversità che caratterizzano le tante comunità ebraiche mondiali.

Chi organizza in Italia?

Il **Maccabi Italia** e' l'associazione sportiva che organizza e promuove lo sport tra gli atleti ebrei in Italia. Una storia di sport, sionismo e amicizia.

Perche' partecipare alle Maccabiadi?

Perche' sono la più grande competizione atletica ebraica al mondo, nella tradizione e nei valori del Maccabi, che sottolinea la centralità dello Stato di Israele nella vita del popolo ebraico. E' un momento unico, aggregante e di forte impatto identitario. Mi ha aiutato molto a sviluppare il mio desiderio di fare l'alya' e di vivere in Israel. E' stata una bellissima esperienza partecipare ai giochi delle Olimpiadi ebraiche.

Chi ha acceso la torcia della Maccabiade?

Quell'anno la torcia l'ha accesa Mark Spitz. un vero campione nel nuoto, un mito di quegli anni!

Avete mai partecipato alle Maccabiadi Europee?

Abbiamo partecipato alle Maccabiadi in Belgio, ad Anversa nel 1983 e abbiamo vinto la medaglia d'oro per il tennis femminile.

Le Maccabiadi europee sono anche molto importanti ed aggreganti, purtroppo si e' sentita di piu' la minaccia del terrorismo. Eravamo seguiti ovunque dalla polizia che ci scortava.

5. התלמידים עונים על השאלות בהבנת הנקרא. התלמידים צריכים לדון בהשתתפות של נשים בספורט ובחשיבות של המכביה בעולם היהודי.
6. מבקשים מהתלמידים לחפש מידע ברשת על המכביה ה-11 ועל טקס הפתיחה.
7. כל קבוצה תבחר ענף ספורט אחד ותציג את הספורטאים שקיבלו מדליות, ארץ המוצא שלהם, ההישגים החשובים של אותם ספורטאים, נקודות חשובות בחייהם, באיזו מכביה השתתפו, איזו תכונת אופי מיוחדת מאפיינת אותם ומה ה"אני מאמין" שלהם.
8. התלמידים יציגו את עבודתם במליאה באמצעות מצגת.
9. התלמידים ייצרו ציר זמן של המכביות עם תמונות.
10. התלמידים יכינו פוסטר עם כל הסמלים של המכביות וייצרו במרכז הפוסטר סמל חדש למכביה ה-25.
11. התלמידים יחפשו תמונות של המדליות ויסבירו את המשמעויות שלהם.
12. התלמידים ידונו על יחסי ישראל והתפוצות וחשיבותה של המכביה.

Vocabolario:

Evento = אירוע	Cerimonia = טקס	Identità = זהות
Delegazione = משלחת	Torcia / fiaccola = לפיד	Simbolo = סמל
Gioco – giochi = משחק – משחקים	Nuoto = שחייה	Rafforzare = לחזק
Gara / Competizione = תחרות	Calcio = כדורגל	Organizzare = לארגן
Gara di corsa = מירוץ – מירוצים	Corteo = תהלוכה	Promuovere = לקדם
Gara di nuoto = משחה	Tennis = טניס	Partecipare = להשתתף
Atleta - atleti = אתלט - אתלטות	Atletica = אתלטיקה	Competere = להתחרות
Sportivo = ספורטאי	Medaglia = מדליה	Sviluppare = לפתח
Opportunità = הזדמנות	Coppa = גביע	Festeggiare = לחגוג
Successo = הצלחה	Paracadutista = צנחן	Sfilare = לצעוד
Associazione = אגודה	Sionismo = ציונות	Salutare = לברך
		Atterrare = לנחות

MACCABIAH HISTORY

MACCABIAH HISTORY

MACCABIAH HISTORY

